25 EYLÜL DÜNYA ECZACILIK GÜNÜ NEREDEN ÇIKTI?

Eylül ayı geldi... Ayın 25'inde Google'ı açtığınızda belki yılan, kadeh ya da havandan oluşan bir tasarım göreceğiz. Ve yanında şöyle diyecek "Happy Pharmacy Day"... Eminim benzerlerine çok kez rastlamışsınızdır, hatta bir keresinde 13 Mayıs'tı sanırım "Leprechaun Day" olarak kutlandığını görünce pes artık demiştim... İrlandalı bu küçük yeşil yer canavarını anmak için bile bir gün bulunmuştu...

Dr. Ecz. Halil Tekiner

Tabii ki eczacılık günü olarak da bir gün olmalıydı. Hoş bizim 14 Mayıs'ımız vardı. Mekteb-i Mülkiye-i Şahane'de eczacı sınıfının açılışı... Ne de uğraşmıştık kabul etmek için, kutlamak için... 1968'de İstanbul Üniversitesi Öğrenci temsilcisi Azmi Kerman ön ayak olmuş ve ilk kutlamanın tüm organizasyonunu o gerçekleştirmişti.

Bizim "eczacılık günümüz" hepimize yetmişti aslında. Ama olayı uluslararası olarak da düşünmek hiçbirimizin aklına gelmemişti. Yanlış anlamayın, sadece Türkiye'de değil dünyanın hiçbir tarafında da böyle bir girişim olmamıştı... Sonra bizim sevgili Halil Tekiner dostumuzun aklına geldi, araştırdı, baktı ki gerçekten dünyada herkesin birleştiği "eczacılık günü" diye bir gün, bir kavram yok... Hemen harekete geçti... Safahatını kendisinden dinleyelim: 2009 yılının başlarında Uluslararası Eczacılık Federasyonu (FIP, Fédération Internationale Pharmaceutique) Proje Koordinatörü ve FIP'te çalıştığım yıllardan mesai arkadaşım Bayan Myriah Lesko'ya Türkiye'deki 14 Mayıs Eczacılık Günü'nden bahsetmiş ve bunun gibi tüm dünyada ortak olarak kutlanan bir "eczacılık günü" olup olmadığını sormuştum. Böyle bir günün kutlanmadığını öğrenince de tüm dünya eczacıları için tartışmasız en uygun günün FIP'in kurulduğu gün olabileceği düşüncesiyle o tarihte FIP Genel Sekreteri olan müteveffa Bay Ton Hoek'ten FIP'in kuruluş arşiv kayıtlarını incelemek için müsaade istemiştim. Konuya sıcak bakan FIP

MERT SANDALCI
Araştırmacı / Yazar
mert@sandalci.org

yönetimi bana çok sayıda belge ve fotoğraf gönderdi. Bu belgelerden FIP'in kuruluş imzalarının atıldığı tarihin 25 Eylül 1912 olduğunu öğrendim ve konuyu eczacılık tarihçilerinin dikkatine sunmak için de "25 Eylül"ün "Dünya Eczacılık Günü" olarak kutlanmasını önerdiğim bir yazımı İngiliz Pharmacy Historian dergisinde yayımladım. Ayrıca Prof. Olivier Lafont, Prof. Greg Higby, M. Jacques Gravé ve M. Bruno Bonnemain gibi uluslararası camiada eczacılık tarihinin önde gelen isimlerinden de özel olarak görüşlerini istedim. Bu fikrin hem eczacılık tarihçileri hem de FIP yönetiminde benimsenmesinin ardından konuyla ilgili resmi teklif bir sonraki FIP kongresinde üye ülke sıfatıyla Türk Eczacıları Birliği tarafından gündeme getirildi ve ilk oturumda kabul edildi. Böylece Dünya Eczacılık Günü 25 Eylül 2010'den beri kutlanmaya devam ediyor.

İşte hikaye bundan ibarettir.

Evet, 25 Eylül'ün fikir babası Dr. Ecz. Halil Tekiner. Hani ne demek istediğimi anladınız sanırım... TEB, Ecza Odaları, hele ki Kayseri Ecza Odası, fakülte, harekete geçip nasıl bir etkinlik yapacaklar bilmiyorum ama bu günü ortaya çıkaran, dünyaya kabul ettiren bir Türk Eczacısı... Biraz hafıza yapalım, biriktirmeye başlayalım, erken vakitte...

Bkz: Tekiner, Halil. "When Shall We Celebrate an International Pharmacy Day?" Pharmacy Historian, 39(3), (2009): 50. (Birkaç ay sonra bu makale Farsça'ya çevrilerek İran'daki bir tıp dergisinde daha yayınlandı.)
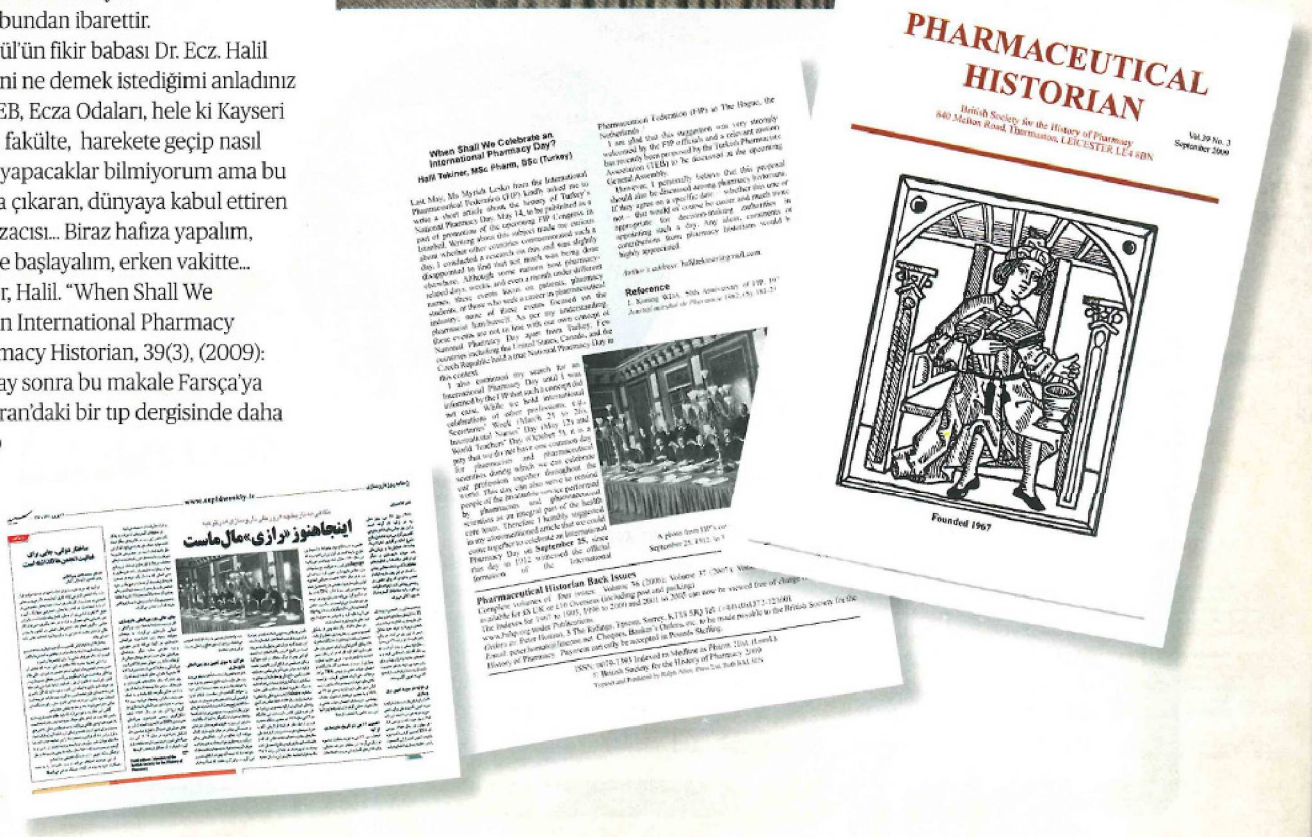
25 Eylül 1912 tarihli FIP toplantısı